

Till årsstämman i Norrlandsoperan AB
(556529–6190)

Granskningsrapport år 2023 - Norrlandsoperan AB

Jag, av fullmäktige i Region Västerbotten utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i Norrlandsoperan AB. I granskningsarbetet har jag biståtts av sakkunnigt stöd.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisor har i uppdrag att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och fullmäktiges revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställt ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer att bolagets verksamhet år 2023 genomfördes i enlighet med fullmäktiges direktiv och det kommunala ändamålet. Under år 2023 påverkades Norrlandsoperan av den försämrade världsekonomin och minskade biljettintäkter. Det totala antalet föreställningar ökade jämfört med år 2022. Styrelsen beslutade om en verksamhetsplan för år 2023 och arbetet med att utveckla internkontrollplanen pågick under året. Under året pågick även en översyn av organisationen i syfte att minska bolagets kostnader. Styrelsen bedömde att verksamheten genomfördes i enlighet med de kommunala befogenheterna. Utifrån min översiktliga granskning ser jag inte skäl att göra någon annan bedömning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll i huvudsak var tillräcklig.

Signeras digitalt.

Alf Molin
Lekmannarevisor

Jag återoppar bifogad rapport: Grundläggande granskning år 2023 av Norrlandsoperan AB, revisionskontoret Region Västerbotten.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	ALF MOLIN
TITEL, ORGANISATION:	Lekmannarevisor, Norrlandsoperan AB
TID:	2024-02-29 11:12:43 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0963da7be28d48ad760d69098ca39b33b0

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2024-02-29 11:12:48 +01:00
Ref: 116711SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Grundläggande granskning år 2023

Norrlandsoperan AB

Fotograf: Malin Grönborg

Februari 2024
Eva Moe
Certifierad kommunal revisor
Region Västerbotten

Innehåll

1. Sammanfattande analys	3
Rekommendationer	3
2. Bakgrund	4
Norrlandsoperan AB	4
Lekmannarevisorernas uppdrag	4
Iakttagelser i 2022 års granskning	4
Syfte och revisionsfrågor	5
Revisionskriterier	5
Metod	5
3. Bolagets uppdrag och mål	6
Ägarnas uppdrag till bolaget	6
Ägarnas krav på rapportering	7
4. Granskningens resultat	8
Styrelsens styrning och kontroll av verksamheten	8
Uppföljning av 2022 års rekommendationer	11
Styrelsens årsredovisning	11
5. Svar på revisionsfrågor	14
Rekommendationer	14
Bilaga 1: Granskning av styrande dokument	16

1. Sammanfattande analys

Under året påverkades Norrlandsoperan av det ansträngda ekonomiska läget i samhället. Detta märktes genom ökade kostnader och minskade intäkter på grund av att publiksiffrorna ännu inte återhämtat sig efter pandemin. Det totala antalet föreställningar ökade år 2023 jämfört med år 2022 medan bolagets nettoomsättning minskade något år 2023 jämfört med år 2022. Bolaget redovisade dock ett positivt resultat på 14 000 kronor vid årets slut. Under år 2023 ledde VD ett arbete med en översyn av verksamheten i syfte att minska bolagets kostnader. Resultatet av översynen, ett förslag till ny organisation, presenterades för styrelsen i januari 2024. Vår bedömning är att bolagets verksamhet i allt väsentligt genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Styrelsen beslutade om en verksamhetsplan som delvis innehöll mätbara mål för år 2023. Styrelsen arbetade med att utveckla sin internkontroll och beslutade om en ny internkontrollplan under hösten 2023. Styrelsen beslutade att följa upp planen först i slutet av år 2024, därför finns ingen utvärdering av den interna kontrollen för år 2023. Styrelsen beslutade i hög grad om styrande dokument och följde löpande upp sin verksamhet och ekonomi under året. Styrelsen lämnade inte någon samlad bedömning av resultatet i förhållande till de mätbara målen i sin förvaltningsberättelse. Vi bedömer att styrelsens styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak var tillräcklig.

Bolagets styrelse bedömde att verksamheten år 2023 var genomförd i enlighet med bolagets kommunala ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utifrån vår översiktliga granskning ser vi inte skäl att göra någon annan bedömning.

Rekommendationer

Vi lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att styrelsen lämnar en samlad bedömning av verksamhetens resultat i förvaltningsberättelsen.
- Fortsätt utveckla den årliga verksamhetsplanen med mätbara mål för styrelsens strategiska styrning.
- Fortsätt utveckla den interna kontrollen.
- Säkerställ att en arkivförteckning blir framtagen.
- Säkerställ att det på tjänstepersonnivå finns skriftliga rutiner för diarieföring och hantering av allmänna handlingar.

2. Bakgrund

Norrlandsoperan AB

Norrlandsoperan AB ska bedriva produktion av opera, musik, dans, konstutställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom musik-, dans- och teaterlivet samt därmed närstående scenisk och kulturell verksamhet och annan publik sidoverksamhet. Verksamheten ska huvudsakligen bedrivas i Umeå kommun och Västerbottens län.

Lekmannarevisorernas uppdrag

Lekmannarevisorns uppdrag regleras i kommunallagen och aktiebolagslagen. Lekmannarevisorn granskar bolagets styrelse och VD. Lekmannarevisorn ska granska och pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Lekmannarevisorn ska också granska om den interna kontrollen är tillräcklig. Prövningen av verksamhetens ändamålsenlighet och om ekonomin är tillfredsställande utgår från ägarnas, det vill säga fullmäktiges, direktiv och beslut för bolaget.

Enligt ägardirektivet ska lekmannarevisor yttra sig om bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det kommunala ändamål som fullmäktige i Umeå kommun och Region Västerbotten fastställt, samt de kommunala befogenheter som utgör ramarna för verksamheten.

Iakttagelser i 2022 års granskning

År 2022 påverkades Norrlandsoperan av den försämrade världsekonomin och en ökande inflation. Biljettförsäljningen minskade som en följd av att hushållen fick mindre pengar att röra sig med samtidigt som kostnaderna för produktionerna ökade. Men trots detta ökade det totala antalet föreställningar år 2022 jämfört med pandemiåret 2021.

Lekmannarevisorerna bedömde att bolaget i allt väsentligt genomförde verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Styrelsen hade beslutat om en verksamhetsplan med mätbara mål inför år 2022. Styrelsen lämnade dock ingen samlad bedömning av resultatet i förhållande till målen i sin förvaltningsberättelse.

Lekmannarevisorerna bedömde att styrelsen hade utvecklat sitt internkontrollarbete år 2022 jämfört med tidigare år. Internkontrollarbetet redovisades både i årsredovisningen och i ett särskilt uppföljningsdokument. Styrelsen hade också i hög grad beslutat om styrande dokument. Av protokollen framgick att styrelsen löpande följde upp såväl verksamhet som ekonomi under året. Lekmannarevisorerna bedömde därför att styrelsens styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak var tillräcklig. Av den grundläggande granskningen framgick att det positiva ekonomiska resultatet för år 2022 till stor del berodde på de statliga pandemistöd som användes för att kompensera ökade kostnader och minskade intäkter under år 2022.

Med hänvisning till styrelsens bedömning om att verksamheten år 2022 var genomförd i enlighet med bolagets kommunala ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna valde lekmannarevisorerna att inte göra någon annan bedömning än styrelsen.

Lekmannarevisorernas rekommendationer till styrelsen i 2022 års granskning

- Fortsätt utveckla styrelsens verksamhetsplan med mätbara verksamhetsmål så att styrelsen kan följa och utvärdera resultatet av bolagets verksamhet.
- Säkerställa att styrande dokument för bolagets hantering av allmänna handlingar blir reviderade.
- Säkerställ att bolaget har rutiner för att hantera allmänna handlingar i enlighet med gällande lagar och ägarnas krav.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att ge underlag för lekmannarevisorernas bedömningar i den årliga granskningsrapporten. Granskningen är översiktlig med inriktning mot bolagets resultat för år 2023 och styrelsens system för styrning och kontroll. Granskningen fokuserar på följande revisionsfrågor:

- Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?
- Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?
- Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2022 års granskning?

Revisionskriterier

Revisionskriterierna utgör de bedömningsgrunder som bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterier för denna granskning är:

- Kommunallagen (2017:725) 2, 5 och 10 kap.
- Aktiebolagslagen (2005:551) 8 kap.
- Årsredovisningslagen (1995:1554) 6 kap.
- Bolagsordning
- Ägardirektiv
- Umeå kommuns arkivreglemente

Metod

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudier av styrelsens styrande och redovisande dokument samt av styrelsens protokoll. Vi har även gjort stickprov av bolagets följsamhet till Umeå kommuns arkivreglemente.

Avstämningar är genomförda med bolagets VD samt administrativa ledning. I samband med slutrevision 2024-02-28 träffade lekmannarevisorerna, revisorernas sakkunniga stöd samt auktoriserad revisor Norrlandsoperans styrelseordförande, bolagets VD, ledningskoordinator och ekonomiansvarig. Syftet med träffen var att få information om bolagets verksamhet och resultat samt arbetet med att säkerställa

en tillräcklig styrning och kontroll. Bolagets VD, ledningskoordinator och ekonomi-ansvarig har som ett led i kvalitetssäkringen getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

3. Bolagets uppdrag och mål

Ägarnas uppdrag till bolaget

Bolagsordning

Ägarna har i bolagsordningen preciserat ramarna för Norrlandsoperans verksamhet:

- Norrlandsoperan ska ge medlemmarna i Umeå kommun och Region Västerbotten tillgång till ett brett kulturutbud och bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.
- Norrlandsoperan ska bedrivas med god ekonomisk hushållning.
- Norrlandsoperan ska bedrivas inom de kommunala befogenheterna som framgår av kommunallagen.

Bolagsspecifikt ägardirektiv

Norrlandsoperan ska bedriva opera-, musik- och dansproduktion samt konstutställningar och pedagogisk verksamhet samt konsulentinsatser inom scenkonst, musik och dans. Verksamheten ska kännetecknas av mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet.

Norrlandsoperan ska:

- Utveckla verksamheten för barn och unga utifrån ett barnperspektiv.
- Utveckla verksamheten utifrån ett nationellt och internationellt perspektiv.
- Utveckla Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD) genom att vara en aktiv part.
- Utveckla pedagogisk verksamhet inom scenkonst, musik och dans.
- Utveckla digitala lösningar för att nå opera-, musik- och danspubliken.
- Vara huvudman för den regionala danskonsulentverksamheten "Dans i Västerbotten".

Det bolagsspecifika ägardirektivet innehåller vissa preciseringar vad gäller de kommunala befogenheterna. Exempelvis medger ägarna avsteg från lokaliseringsprincipen för att möjliggöra samverkan och samarbeten med liknande verksamheter utanför länsgränsen. Syftet med sådan samverkan ska då vara att utveckla den egna verksamheten eller att bredda det lokala utbudet.

Frågor av principiell beskaffenhet eller av annars större vikt ska bolaget alltid lyfta till ägarna.

Generellt ägardirektiv till Region Västerbottens bolag

I det generella ägardirektivet ställer fullmäktige krav på vilken information bolaget ska lämna till ägarna i samband med årsredovisning eller i en särskild bolagsstyrningsrapport. I det generella ägardirektivet står också att bolagen ska känna till och

följa de policys som är beslutade av fullmäktige i Region Västerbotten. Bolagen ska också verka för att intentionerna i dessa policys i tillämpliga delar inarbetas och förtydligas i bolagens egna styrdokument.

Ägarnas krav på rapportering

Enligt det bolagsspecifika ägardirektivet ska styrelsen löpande överlämna följande handlingar till ägarna:

- Protokoll från styrelsesammanträden
- Protokoll från bolagsstämma
- Årsredovisning med förvaltningsberättelse
- Delårsredovisning
- Revisionsrapport
- Lekmannarevisors granskningsrapport

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen eller i en särskild bolagsstyrningsrapport yttra sig över om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår varit förenlig med det kommunala ändamålet med verksamheten och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Bolagets styrelse ska bland annat lämna följande information till regionstyrelsen:

- Om verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.
- Om bolaget överlämnat frågor till fullmäktige av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Utvärdering av styrelsens och VD:s arbete.
- Om styrelsens ledamöter har uppdrag, aktier, andelar eller andra intressen i företag som bolaget har affärsförbindelser med eller som är verksamt i samma bransch som bolaget.
- Hur styrelsens arbete har bedrivits, inkluderande arbetsfördelning, antal sammanträden, genomsnittlig närvaro och vem som varit sekreterare vid sammanträden.
- Hur den interna kontrollen och riskhanteringen är organiserad och fungerat.
- Samarbetet med revisor och lekmannarevisor.
- Vilka ärenden som bolagets styrelse har överlämnat till regionstyrelsen för beredning om fullmäktige ska ta ställning i dessa ärenden.

4. Granskningens resultat

Styrelsens styrning och kontroll av verksamheten

Vår granskning visar att styrelsen i hög grad beslutade om grundläggande styrdokument för år 2023. (se bilaga 1)

Styrelsens verksamhetsplan för år 2023

Verksamhetsplanen innehöll fem övergripande mål som ska genomsyra all verksamhet:

- Norrlandsoperan ska vara ett nyskapande och modigt scenkonsthus som speglar samtiden och påverkar framtiden.
- Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang och verksamheten ska kännetecknas av en mycket hög konstnärlig kvalitet.
- Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken samt utveckla det digitala erbjudandet.
- Norrlandsoperans verksamhet ska präglas av attraktionskraft, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald och hållbarhet utifrån det öppna demokratiska samhällets värderingar.
- Norrlandsoperan ska prioritera och utveckla verksamheten för barn och unga.

Styrelsens verksamhetsplan innehöll även direktiv till bolagets fyra konstnärliga avdelningar (opera, musik, dans och konst) samt riktade uppdrag till bolagets övriga avdelningar. Inom de riktade uppdragen fanns mätbara mål.

Vår kommentar

Verksamhetsplanen är väl strukturerad och innehåller delvis mätbara mål som visar på styrelsens ambitioner med verksamheten.

Styrelsens arbetsordning

Styrelsen reviderar årligen sin arbetsordning. Arbetsordningen innehåller bland annat en årsplanering för när styrelsens ska hantera olika typer av ärenden under året.

Styrelsens protokoll

År 2023 hade bolagets styrelse sju protokollförda sammanträden varav tre var extra insatta. De extra insatta sammanträdena handlade om VD-rekrytering samt presentation av VD:s översyn och åtgärdsförslag för Norrlandsoperans organisation.

En avstämning mellan arbetsordningen och styrelsens protokoll visar att styrelsen i hög grad följt arbetsordningen i sitt arbete under år 2023.

Protokollen var informativa och visade att styrelsen vid samtliga möten fått information om både ekonomi och verksamhetsfrågor. Protokollens bilagor var tydligt numrerade och gick att återfinna i en särskild mapp i styrelseportalen. Samtliga bilagor finns bevarade tillsammans med protokollet i ett pappersarkiv.

Styrelsens internkontrollplan

Under våren 2023 pågick ett arbete med att utveckla bolagets internkontrollplan. Styrelsen beslutade om planen i september 2023. Planen avser år 2023–2024.

I planen finns en beskrivning av planens syfte och hur den interna kontrollen är organiserad i bolaget. Vidare finns en beskrivning av bolagets bedömning av olika risker. I planen finns nio riskområden. För tre av dessa bedömdes risken vara hög, för ett riskområde bedömdes risken låg medan övriga riskområden bedömdes ha en medelhög risk.

Styrelsens internkontrollplan fokuserar på fyra riskområden varav tre hade bedömts som högriskområden:

- Risker påverkade av omvärldsläget så som lågkonjunktur och inflation
- Risker som påverkar möjligheten att nå en budet i balans
- Risker för IT-haveri eller bedrägeri (informations säkerhet)
- Risk för bristande följsamhet till lagen om offentlig upphandling (LOU)

I planen finns kontroller för två av de fyra riskområdena:

- Kontroll inom informations säkerhetsområdet ska genomföras genom ett så kallat "stresstest" av Norrlandsoperans personal.
- Kontroll av efterlevnaden av LOU ska genomföras genom stickprov på inkomna leverantörsfakturor under våren 2024.

För samtliga riskområden finns åtgärdsaktiviteter beskrivna i planen. Av planen framgår vilka som har ansvar för att genomföra kontrollerna och de olika åtgärdsaktiviteterna. Det framgår inte i vilken omfattning exempelvis stickprovet ska genomföras.

Styrelsens uppföljning av internkontrollplanen

Av årsredovisningen framgår att styrelsen avser följa upp den interna kontrollen i slutet av år 2024.

Styrelsens redovisning av den interna kontrollen till ägarna

Enligt det generella ägardirektivet ska styrelsen redovisa till ägarna hur den interna kontrollen och riskhanteringen är organiserad och har fungerat.

Styrelsen uppger i årsredovisningen att man utvecklat och förtydligat internkontrollplanen under år 2024. Vidare framgår att det tidigare reglementet för intern kontroll har utgått och i stället implementerats i internkontrollplanen.

Vår kommentar

Det är positivt att styrelsen arbetat med att utveckla den interna kontrollen. Då någon uppföljning ännu inte blivit genomförd enligt den nya planen finns ingen redovisning av hur den interna kontrollen fungerat under år 2023.

Vi noterar att internkontrollplanen endast innehåller två kontrollpunkter. För övriga risker finns beskrivning av olika åtgärdsaktiviteter.

Vår bedömning är att det fortsatt finns utvecklingspotential för bolagets internkontrollplan.

VD:s översyn över organisationen

Under året har VD tillsammans med sin ledningsgrupp genomfört en översyn av organisationen. Syftet med översynen var att kostnadseffektivisera verksamheten med fem miljoner kronor.

I juni 2023 fick styrelsen information om att en extern konsult hade upphandlats för att bistå i arbetet med översynen. Styrelsen fick löpande information om arbetet med översynen. Bland annat genomfördes medarbetarenkät och workshops samt intervjuer med den strategiska ledningsgruppen. Även ägarna informerades om översynen i december 2023. I slutet av januari 2024 presenterade VD sitt beslut om den förändrade organisationen som är tänkt att gälla från den första januari 2025. I början av februari informerades alla medarbetare på Norrlandsoperan om den nya organisationen.

Personal och kompetensförsörjning

Under hösten 2023 inleddes en VD-rekrytering efter att VD på egen begäran meddelat att han skulle avsluta sitt uppdrag i februari 2024. Rekrytering av ny VD blev klar i slutet av november. Bolagets nya VD tillträder sin tjänst den första maj 2024. Under perioden mars och april 2024 kommer Norrlandsoperan att ha en tillförordnad VD.

När det gäller rekrytering är stora utmaningen att hitta rätt kompetens till de vakanta tjänsterna i symfoniorkestern. VD uppgav att rekryteringsprocessen för orkestermusiker ofta är väldigt lång, upp till flera år.

Hantering av allmänna handlingar

Inom ramen för den grundläggande granskningen har vi fördjupat oss i bolagets hantering av allmänna handlingar. Vi har utifrån lagkrav och arkivreglemente översiktligt kontrollerat bolagets system och rutiner kring arkivering och diarieföring. Vi bedömer att bolaget styrning och kontroll över hanteringen av allmänna handlingar i huvudsak är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på iakttagelser nedan.

Arkivering

- Bolaget har en dokumenthanteringsplan och arkivbeskrivning. Dokumenthanteringsplanen bör kompletteras med exempelvis handlingstyp registerförteckning, webbplats, sociala medier.
- Arkivförteckning saknas. Det framgår dock av dokumenthanteringsplan att bolaget planerar att ta fram en sådan under år 2024.

Diarieföring

- Bolaget saknar skriftliga rutiner för diarieföring och hantering av allmänna handlingar. Vilka handlingar som diarieförs och var allmänna handlingar förvaras framgår av dokumenthanteringsplan.
- Bolaget har ett diarium där vissa typer av handlingar diarieförs. Andra handlingar hålls ordnat på annat sätt.

Vår kommentar

Efter genomförd granskning rekommenderar vi styrelsen att:

- Säkerställa att en arkivförteckning blir framtagen.

- Säkerställa att bolaget tar fram skriftliga rutiner för diarieföring och hantering av allmänna handlingar.

Uppföljning av 2022 års rekommendationer

I tabellen nedan har vi sammanställt i vilken grad styrelsen under år 2023 vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2022 års granskning.

Rekommendationer 2022 års granskning	Tillräckliga åtgärder	Vår kommentar
Fortsätt utveckla styrelsens verksamhetsplan med mätbara verksamhetsmål så att styrelsen kan följa och utvärdera resultatet av bolagets verksamhet.	Delvis	Verksamhetsplanen för år 2023 innehöll delvis mätbara mål.
Säkerställ att styrande dokument för bolagets hantering av allmänna handlingar blir reviderade.	Ja	Ett arbete har under året genomförts för att revidera bolagets dokumenthanteringsplan och arkivbeskrivning. Arkivförteckning saknas dock fortfarande men bolaget planerar att ta fram en sådan under år 2024.
Säkerställ att bolaget har rutiner för att hantera allmänna handlingar i enlighet med gällande lagar och ägarernas krav.	Nej	Det finns en rutin för begäran om utlämnande av allmän handling. Det saknas en arkivförteckning. På tjänstepersonnivå saknas skriftliga rutiner för diarieföring och hantering av allmänna handlingar.

Vår kommentar

Granskningen visar att rekommendationerna från 2022 års granskning till viss del blivit åtgärdade under år 2023. Vi noterar att ett omfattande arbete lagts ner på att revidera bolagets dokumenthanteringsplan under år 2023.

Styrelsens årsredovisning

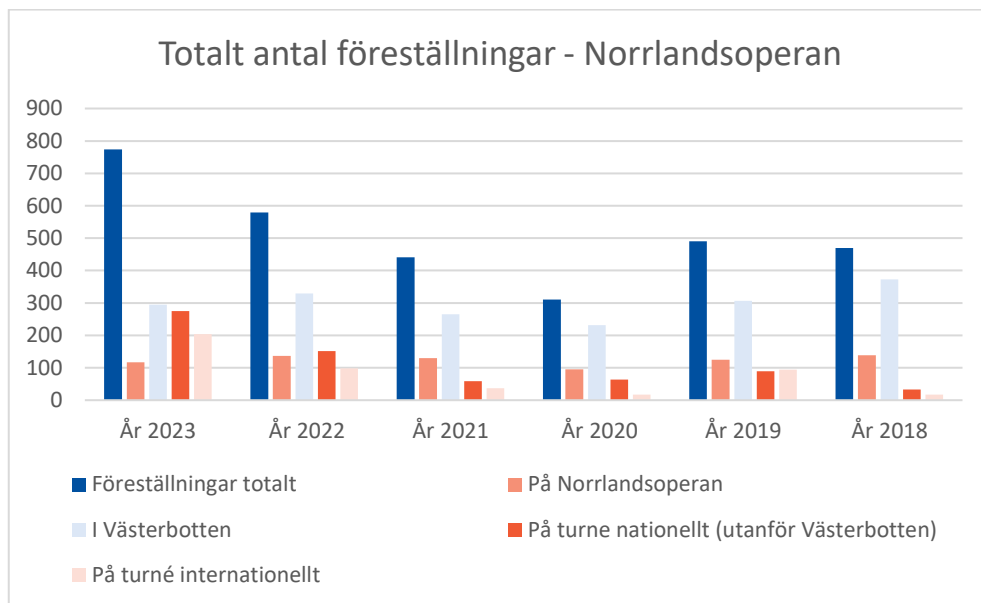
Krav på årsredovisningen

Enligt årsredovisningslagen ska styrelsens förvaltningsberättelse innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av bolagets verksamhet, ställning och resultat. Styrelsen ska redogöra för händelser av väsentlig betydelse för företaget som inträffat under räkenskapsåret. Styrelsen ska enligt årsredovisningslagen också redogöra för företagets förväntade framtida utveckling inklusive beskrivningar av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.

Enligt ägardirektivet ska bolagets styrelse i sin förvaltningsberättelse eller i en särskild bolagsstyrningsrapport redogöra för om verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och inom de kommunala befogenheterna.

Styrelsens årsredovisning för år 2023

Av årsredovisningen framgår att Norrlandsoperan även under år 2023 påverkades av den försämrade världsekonomin och den höga inflationen. Minskad biljettförsäljning till följd av att hushållen fått mindre pengar att röra sig med och ökade kostnader för produktionerna. Trots detta ökade totala antalet föreställningar totalt under år 2023 jämfört med år 2022. Föreställningar utanför Västerbotten och föreställningar på turné internationellt, stod för den största ökningen år 2023.

I årsredovisningen beskrev styrelsen den verksamhet som genomförts under år 2023 inom de fyra verksamhetsgrenarna; opera, musik, dans och konst. I texterna finns exempel på hur man exempelvis arbetat med samverkan och mot prioriterade målgrupper.

Norrlandsoperans verksamhetsmål för år 2023

I avsnittet om målluppfyllelse för år 2023 beskrevs vilken verksamhet bolaget bedrivit med koppling till verksamhetsplanens fem övergripande mål. Beskrivningarna innehöll inte någon redovisning av resultatet i förhållande till mätbara mål. Styrelsen gjorde inte heller någon samlad bedömning av verksamhetens resultat.

Norrlandsoperans ekonomiska resultat 2023

Under år 2023 fick styrelsen information om verksamhetens ekonomi i samband med sina möten. Bolaget hade år 2023 en omsättning på 131,3 miljoner kronor vilket var något lägre än år 2022 då omsättningen var 132,1 miljoner kronor. Bolaget redovisade ett positivt resultat på 14 000 kronor vid årets slut.

Eftersom Norrlandsoperan inte gjorde av med hela anslagen från Region Västerbotten och Umeå kommun gjorde bolaget en överenskommelse med ägarna om att få överföra dessa medel till 2024.

Vår kommentar

Det är positivt att årsredovisningen ger en omfattande beskrivning av Norrlandsoperans verksamhet. Eftersom det inte finns någon sammanställd redovisning av verksamhetens resultat i förhållande till mätbara mål saknas förutsättningar att

värdera om resultatet är tillräckligt. Styrelsen lämnade inte heller någon samlad bedömning av resultatet i förvaltningsberättelsen.

Följsamhet till de kommunala befogenheterna

I årsredovisningen finns ett särskilt avsnitt där styrelsen redogör för verksamheten i förhållande till det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna. Styrelsen bedömde att bolagets verksamhet år 2023 bedrivits enligt det kommunala ändamålet och inom de kommunala befogenheter som utgör ram för Norrlandsooperans verksamhet. Styrelsen har även bilaga till styrelseprotokollet från den 23 februari dokumenterat sin bedömning kopplad till de olika principerna.

Vår kommentar

Styrelsen bedömde att verksamheten bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utifrån den översiktliga granskning vi genomfört ser vi ingen anledning att göra någon annan bedömning.

5. Svar på revisionsfrågor

Vi bedömer att bolagets verksamhet i allt väsentligt genomfördes på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Styrelsen beslutade om en verksamhetsplan som delvis innehöll mätbara mål inför år 2023 och arbetade med att utveckla sitt internkontrollarbete. Vi bedömer att styrelsens styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak var tillräcklig.

Bolagets styrelse bedömde att verksamheten år 2023 var genomförd i enlighet med bolagets kommunala ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utifrån vår översiktliga granskning ser vi inte skäl att göra någon annan bedömning.

Revisionsfråga	Bedömning	Vår kommentar
Har styrelsen med hjälp av grundläggande styrdokument säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Ja	Styrelsen beslutade i hög grad om de grundläggande styrdokument som anges i bolagets ägardirektiv.
Har styrelsen löpande under året haft tillräcklig kontroll över att beslutade styrdokument följs?	Ja	Styrelsen har arbetat med att utveckla sin internkontrollplan, däremot fanns ingen uppföljning av internkontrollplanen från år 2023. Styrelsen höll sig löpande informerad om bolagets verksamhet och ekonomi under året.
Har styrelsen med hjälp av uppföljning vid årets slut säkerställt att verksamheten är genomförd i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Delvis	Årsredovisningen innehåller visserligen en informativ beskrivning av verksamheten som genomförts under året. Styrelsen utvärderade dock inte verksamhetens resultat utifrån de mätbara målen som fanns i verksamhetsplanen. Styrelsen gjorde inte heller någon samlad bedömning av resultatet vid årets slut.
Har styrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2022 års granskning?	Delvis	Bolaget har till viss del vidtagit åtgärder med anledning av rekommendationerna. Det finns dock fortfarande utvecklingspotential för att tydliggöra styrelsens mål i verksamhetsplanen samt att säkerställa att det på tjänstepersonnivå finns rutiner och styrande dokument för hanteringen av allmänna handlingar.

Rekommendationer

Vi lämnar följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att styrelsen lämnar en samlad bedömning av verksamhetens resultat i förvaltningsberättelsen.

- Fortsätt utveckla den årliga verksamhetsplanen med mätbara mål för styrelsens strategiska styrning.
- Fortsätt utveckla den interna kontrollen.
- Säkerställ att en arkivförteckning blir framtagen.
- Säkerställ att det på tjänstepersonnivå finns skriftliga rutiner för diarieföring och hantering av allmänna handlingar.

Umeå den 29 februari 2024

Eva Moe
Certifierad kommunal revisor

Revisionskontoret
Region Västerbotten

Bilaga 1: Granskning av styrande dokument

Styrande dokument	Har styrelsen beslutat om dokumentet? (Ja/Nej)	Datum för beslutet	Paragraf	Kommentar
Verksamhetsplan för år 2023 med strategiska mål för de närmaste tre åren*	Ja	2021-12-06	7	§ 41 Beslut om att förlänga NO:s vision och mål till att gälla även för år 2024.
Är målen mätbara?	-	-	-	Verksamhetsplanen innehåller till viss del mätbara mål. Men det är en blandning av mål och aktiviteter och kopplingen till ägardirektiven går inte att följa som en röd tråd i planen.
Budget år 2023*	Ja	2022-06-03	27	Budget för år 2023 och 2024
Arbetsordning*	Ja	2023-06-02	21	
Instruktion till VD	Ja	2023-06-02	22	
Attest- och delegationsordning *	Ja	2023-06-02	19	
Policy/riktlinjer för arbetsmiljö *	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för ekonomi och förvaltning*	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för jämställdhet och jämlikhet*	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för kommunikation*	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för kvalitet*	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för miljö*	Ja	2023-12-01	66	
Policy/riktlinjer för säkerhet*	Ja	2023-12-01	66	
Informationssäkerhetspolicy ¹	Ja	2023-12-01	66	
Internkontrollplan för år 2023*	Ja	2023-09-29	42	
Arkivbeskrivning och arkivförteckning**	Delvis	2023-12-01	67	Arkivförteckning sakades.
Dokumenthanteringsplan**	Ja	2023-12-01	67	
Visselblåsartjänst	Ja			System Qnister Whistle från Qnister AB. Systemet implementerades under år 2023.

* Framgår av ägardirektiven

** Framgår av Umeå kommuns arkivreglemente

¹ Antagen av regionfullmäktige – finns inte uppräknad i nuvarande ägardirektiv.